

Реалізація регіональної стратегії ресурсозбереження

Кондратенко Н.О., Харківська національна академія міського господарства

Становлення сучасного ринкового господарства вимагає пошуку нових шляхів формування національної стратегії ресурсозбереження. Світовий досвід показує, що в цьому напрямі необхідно в першу чергу зробити комплекс системних теоретичних та методологічних кроків. Загальною тенденцією світового і, що найбільш важливо, європейського соціально-економічного розвитку, є формування конкурентоспроможних, ефективних та ощадливих форм господарювання саме в рамках регіональних економічних систем. Тобто спостерігається тенденція формування концептуальних підходів до сталого розвитку, які базуються на основних положеннях європейської хартії регіонального розвитку.

Розглядаючи проблеми ресурсозбереження в Україні саме у такій площині, регіональний рівень пов'язується з вирішенням низки питань щодо створення необхідних умов забезпечення зниження не тільки показників матеріало- та енергоємності виробництва, але й підвищення ефективності використання наявних регіональних ресурсів, використання сучасних систем управління регіональною економікою, а також формування відповідного інституціонального середовища. Зараз стає зрозумілим, що вихід на якісно новий рівень ефективного використання комплексного регіонального ресурсу можливий лише за умов комбінування ринкових важелів з механізмами державного управління. Важливе значення для підвищення ефективності ресурсозбереження в регіональних економічних системах має врахування регіональних особливостей прискореного впровадження досягнень науково-технічного прогресу та вдосконалення територіальних і галузевих пропорцій розвитку регіону.

Регіональна політика управління повинна пов'язуватися з плануванням і проблемами розвитку регіональних економічних систем (ри-сунк).

Основні стратегічні напрями ресурсозбереження можна звести до таких: комплексне використання мінерально-сировинних і паливних ресурсів; упровадження ресурсозберігаючої техніки і технологій; широке використання в галузях переробної промисловості вторинної сировини; ефективне регулювання ресурсозбереження, підтримання продуктивності.

Необхідне використання нетрадиційних відновлюваних джерел енергії, що сприяє заощадженню звичних видів енергії і позитивно

впливає на довкілля. Загальноприйнятими є наступні шість типів: біомаса, вітер, сонце, геотермальне середовище, океан, малі гідроелектростанції.

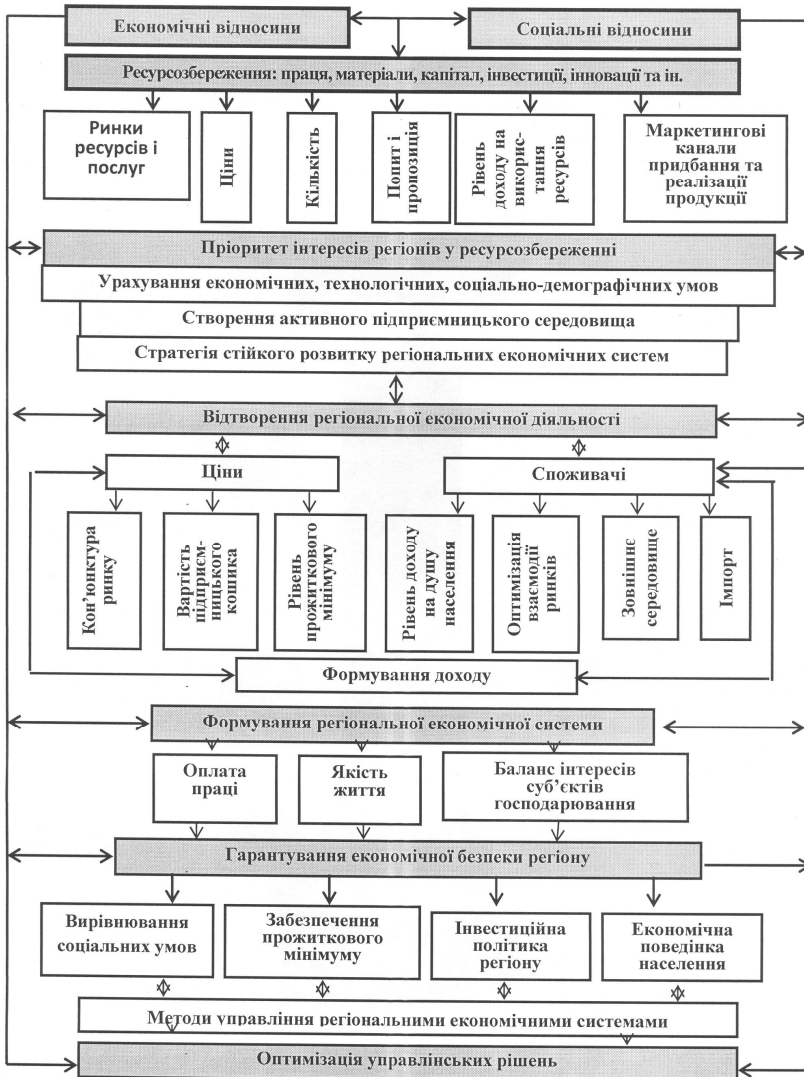

Схема реалізації стратегії ресурсозбереження в регіональних економічних системах

Особлива увага приділятиметься розширенню напрямів викорис-

тання макулатури, полімерної вторинної сировини, деревини; створюватимуться потужності з переробки картонної, скляної, металевої та пластикової тари і упаковки. Важливим пріоритетом є підвищення ефективності енергозбереження у зв'язку з тим, що Україна належить до енергодефіцитних країн і за рахунок власних джерел задовольняє свої потреби в паливно-енергетичних ресурсах менше ніж на 50%.

У цілому комплексний розвиток усіх напрямів ресурсозбереження дасть змогу сформувати нову ідеологію господарювання, що базується на економному використанні наявної ресурсної бази, оптимальному співвідношенні первинних і вторинних ресурсів та маловідходному виробничому циклі.

Ресурсозбереження як фактор підвищення ефективності виробництва повинен функціонувати в рамках справедливого законодавства, закони мають чітко формулювати співвідношення між природними ресурсами і фізичними та юридичними особами. Особи, задіяні у виробництві з використанням ресурсів, запаси яких обмежені або скоро будуть такими, повинні стимулюватися з боку держави за новітні пропозиції щодо економії ресурсів за рахунок нових технологій, заміни одних ресурсів іншими в нормах балансу їх реального співвідношення. Треба наголосити, що такі міжнародні іноземні фонди, як Європейський банк реконструкції та розвитку, зацікавлені у проектах наших підприємств, спрямованих на підвищення виробництва завдяки новим технологіям, які також відповідають міжнародним екологічним стандартам, і під перспективні бізнес-проекти на тендерній основі пропонують довгострокові кредити під невисокі відсотки.